

=**Steven van Schuppen** [Kortgene/ Noord Beveland 1955, www.stevenvanschuppen.nl], woont nu in Den Haag] is onderzoeker en publicist en was eerder in zijn leven ook uitgever en fondswerver. Na zijn doctoraalscriptie economische en sociale geschiedenis [*De SDAP en de kiesrechtstrijd. De ontwikkeling van de Nederlandse sociaaldemocratie 1894 - 1913*] [Amsterdam (i.s.m. Tom van der Meer en Sjoerd Veen, Uitg. Van Gennep/ IISG) 1981] verbreedde hij zijn aandachtsveld naar geschiedenis en toekomst van landschap, mentaliteit en ruimtelijke ontwikkeling.

Water en **zee** hebben een belangrijke rol gespeeld mijn leven; 58 van mijn nu 71 levensjaren heb ik aan de kust van de Noordzee gewoond. Water werd bij ons thuis lange tijd vóór alles ervaren als een *teveel* aan water. Het wierp een slagschaduw over het gezin waarin ik opgroeide. Ik werd geboren in 1955 in Kortgene op Noord Beveland, toen nog een eiland. Een kleine twee jaar daarvoor was het dorp overstroomd geraakt bij de grote watersnoodramp van februari 1953. Twee broers en een zus maakten de Ramp mee, de jongste broer overleed een klein half jaar na mijn geboorte door verdrinking. Toch ben ik nooit bang voor water geweest, Ik voelde me juist altijd extra aangetrokken door - vooral de branding van - de zee om de enorme energie die daar uit gaat - later op mijn vele bergklimtochten fascineerden gletsjerbreuken me altijd bovenmatig, ik ervaar die als gestolde, bevroren branding, zeker zo onberekenbaar als hun maritieme tegenhanger. Een besef van een mogelijkheid van een *tekort* aan water leeft pas echt de laatste tien-vijftien jaar. Bij wandelingen over Veluwe zandverstuivingen zongen we wel melig-pesterig over de dorre vlakten der woestijnen naar de woorden van de profeet Jesaja, we hebben ons nooit zorgen gemaakt om een deciliter minder drinkwater. Tja toen kwam er aan het eind van het vorige decennium dat cohort van meerdere aaneengesloten extreem droge jaren die werkelijk dramatisch uitpakten voor de natuur op de arme zandgronden. Een goede aanleiding om in de onderzoeken van landschapsarchitect Arjan Nienhuis en mij ons toentertijd nadrukkelijk op de dreigende droogte daar te richten.

Bij de manier waarop en de invalshoek van waaruit ik en mijn geestverwanten daarbij als onderzoekers naar met name de 'eigen' Noordzee te werk gingen bouwden we voort op eerdere soortgelijke onderzoeken in kustelijke contreien - van het *Ontwerpatelie Aan Zee* Den Haag [RPB thans PBL 2002] waaraan aan **Arjan Nienhuis** meedeed via o.m. *Noordzee – cartografie van een wereldzee* [2004] [samen met atelierleider en stedenbouwkundige **Jan de Graaf**], *De langste stad : Van Het Zwin tot de Slufter. Reis langs het verblijfsrecreatief erfgoed van de Nederlandse kust* [2005 samen met o.m. Arjan, Jan en **Gerjanne Beumer**], *Onland en Geestgrond - Het mentale landschap in de ruimtelijke orde van de Lage Landen* [2007], en *Verdreven voor de Atlantikwall - Ontzuiming en afbraak van de Nederlandse kuststreek 1942 –1945* [samen met **Geert-jan Mellink** en **Peter Saal** 2017] tm diverse essays en recensies in met name *De Nederlandse Boekengids* tussen 2012 en 2020.

Sociale revolutie en de politieke invulling daarvan hebben al vroeg een rol van betekenis gespeeld in mijn leven. Begin jaren 70 was ik enkele jaren actief als lid en redacteur van het landelijke blad van de trotskistische politieke groepering *Proletaries Links* actief alsook druk doende binnen de linkse studentenbeweging in Amsterdam. Vanuit mijn belangstelling voor landschap, linkse politiek en natuur wilde ik een link leggen met de politieke en sociale kant daarvan door kritische historisch-geografische wandelgidsen en kaarten te maken. Daarvoor vond ik begin jaren 80 een enthousiaste uitgever in de persoon van **Sjef van de Wiel**, directeur van de *Socialistische Uitgeverij Nijmegen* [SUN] - hieruit kwamen de zogeheten *Voetwijzers*, *fietsmappen* en *wandelmappen* voort, evenals enkele regionaal-historische uitgaven in en om Nijmegen en Arnhem. In de eerste helft van de jaren 90 werd ik actief als lid van de steunfractie Zuid Holland van *GroenLinks*, daarbij evenals als hoofdredacteur tevens co-auteur van de verkiezingsprogramma's voor de Zuid-Hollandse Staten in 1995 en 1999 en voor de Haagse gemeenteraad in 1998. Maar de lompe, kortzichtig-opportunistische kleinzielige manier waarmee GroenLinks de partij van De Groenen als medelijstvoerder bij de Statenverkiezingen van 99 aan de dijk zette deed mij geestelijk afstand nemen van de partij. Met de keuze voor Femke Halsema als partijleider en tegelijk als neoliberal Paard van Troje - zoals weldra zou blijken - nam ik in december 2002 voorgoed afscheid van de partij én van elke partijpolitiek.

Mentale verdieping is sinds die tijd meer en meer centraal komen te staan in mijn leven, en des te sterker nu ik 'met pensioen' ben. Een en ander komt tot uiting in een reeks van *essays* en recensies in o.m. *De Gids*, De *Nederlandse Boekengids* en *NieuwWij* en in *de eigen websites* www.stevenvanschuppen.nl en www.dubbelkrimp.nl, soms ook in *gedichten*, hier en daar in combinatie met *schilderingen* en begeleidende *picturale cartografie*.

Met als meest in het oog springend titels van essays als: **Vóór ons de zondvloed** [over natuurbeleving in de 21e eeuw] in: *De Gids*, jubileumnummer [175 jaar] oktober 2012, **De vinder weende van verwondering** [*De Gids* december 2012; over de kanteling van het beeld van onze planeet sinds onze eigen menselijke techniek een selfie van ons en onze Aarde maakte), **Naar een heroïek van de terugtocht** [*De Nederlandse Boekengids*, december 2019; over de noodzaak van een planologische terugstap-opgave in de vorm van de *Wüstungen* als de planologische strategie van de 21^e eeuw]; **Duitse delingen** [*De Nederlandse Boekengids*, 2016/ 5; Wankelt Duitsland, economisch, sociaal, cultureel, politiek, levensbeschouwelijk? Is na de Duitse schuldbelijdenis over wat de Joden werd aangedaan een volgende *Verqangenheitsbewältigung* over hoe voormalige DDR-burgers na de *Wende* op afstand kwamen ter staan een stap te ver - zeker voor met name voor de gezeten West-Duitser?]; **Hoe diep zit de islamofobie... ook - ja juist - bij links? Over moslimhaat ten gevolge van de vervreemding van het eigen mentale landschap**; in: het tijdschrift *NieuwWij*, januari 2021.

én in:

Marianne misbruikt [gedicht, 23 mei 2026] over hedendaagse uitwassen van xenofobie en van haat jegens moslims, mede naar aanleiding van de herdenking van ondergang van de Parijse Commune, ook deze meimaand weer herdacht; *toegelicht in bijbehorend toelichtend artikel in mijn zomer-nieuwsbrief op de site* www.stevenvanschuppen.nl; in *gedicht* en *artikel* wordt gerefereerd aan een Haagse **panoramaschildering** van mijn hand waarin verleden, heden en mogelijke toekomstperspectieven in beeld gebracht worden, een soort Panorama Mesdag, maar dan surrealistisch en futuristisch - diverse werkelijkheden in tijd en plaats op hun kant, opzij, dan weer plotseling naar achteren of naar voren gezet > *panoramaschildering met uitleg in de volgende [herfst]aflevering 2026 van mijn nieuwsbrief op* www.stevenvanschuppen.nl *onder de knop* **Nieuws**.

>Dit project kon ik uitvoeren dankzij **Siena**, het Haagse centrum voor kunstzinnige dagbesteding en vaktherapie<

Krimp was zo'n kwart eeuw geleden nog een woord dat men liever niet hardop uitsprak. De Muur was immers gevallen, plechtig was het einde de geschiedenis aangekondigd en de economie was *booming* als nooit tevoren. Niks aan de hand meer dus? Nee! zeiden enkele taaie dwarsliggers. Samen met o.a. ruimtelijk adviseur **Jan Dirk Dorrepaal**, eerdergenoemde **Arjan Nienhuis** en andere professionals in de sfeer van de ruimtelijke ordening - waaronder ook en met name stedenbouwkundige **Pieter Jannink** (toen mededirecteur van bureau MUST in Amsterdam, thans voedselboskundige in het Boeteler Bos nabij Raalte [Ov.]) - lanceerde ik in 2006 de website www.dubbelkrimp.nl, waarbij sindsdien het woord krimp van zijn pariastatus is verlost; de krediet- en eurocrisis [2007 – 2014] deed de rest. Het concept van **dubbelkrimp** behelst de [1] *krimp* van de omvang van de *bevolking* en de [2] *krimp* van het door en voor de mens helaas vrij te exploiteren oppervlakte van de bodem *en dan met name van de nu nog ongerepte zeebodem*. Een en ander op lange termijn met tijdshorizon in het jaar 2100. Het gaat hier om een opgave die het in zich heeft om zich bij blijvende substantiële beleidsinzet te ontpoppen als een haalbare trend. De laatste vijftien jaar geleden is daar in het kielzog van krediet- en eurocrisis de *krimp* van de *economie* i.c. *het kapitaal* bij gekomen, waarmee het concept is uitgegroeid tot [3] een **drievoudige krimp**. Afgelopen lente is op www.dubbelkrimp.nl een nader uitgewerkte en geactualiseerde versie van **basisprogramma 3Krimp** verschenen, met name toegespitst op **Europees**

schaalniveau. Hieronder staat het schema op overkoepelend **wereld**schaalniveau dat ten grondslag ligt aan dat programma.

Basisprogramma 3

Krimp

op **wereld**schaal

DRIEVOUDIGE KRIMP ALS OPGAVE EN HAALBARE TREND

1

Krimp van de omvang van de **wereld**bevolking

Vertraagde geleidelijke krimp, inzettend met geprognosticeerde krimp*kantelpunt* rond 2060-2070

Onder een zo menselijk mogelijke en een tegelijk zo strikt mogelijke interactief democratische controle

Voor zover dat überhaupt reëel is

En waar fluctuaties opportuun zijn met zeer geleidelijk verlopende overgangen

2

Krimp van het door de homo *non* sapiens vrij te exploiteren oppervlakte aan land- én zeebodems

Versnelde krimp

Onder **extra** strikte interactief democratische controle

3

Krimp van het Kapitaal

GELD is door de homo sapiens gecreëerde abstracte rijkdom.

KAPITAAL is door de homo *non* sapiens vergiftigde abstracte rijkdom

Particulier kapitaal , zowel **Anglo-Amerikaans [shareholders-]** als **Rijnlands [stakeholders-]**

Versnelde maar in tempo fluctuerende krimp

Onder deels **extra strikte** controle

Collectief, [statelijk dan wel coöperatief] kapitaal , op globaal, continentale, regio-natiestatelijke en coöperatieve schaal

In tempo fluctuerende krimp met zeer geleidelijk verlopende overgangen

Onder interactief democratische controle